

P7_TA(2012)0504

Översyn av EU:s strategi för mänskliga rättigheter

Europaparlamentets resolution av den 13 december 2012 om översynen av EU:s strategi för mänskliga rättigheter (2012/2062(INI))

Europaparlamentet utfärdar denna resolution

- med beaktande av artiklarna 2, 3, 6, 8, 21, 33 och 36 i fördraget om Europeiska unionen (EU-fördraget),
- med beaktande av det gemensamma meddelandet av den 12 december 2011 från unionens höga representant för utrikes frågor och säkerhetspolitik och kommissionen till Europaparlamentet och rådet ”Mänskliga rättigheter och demokrati i centrum för EU:s yttre åtgärder – Effektivare metoder” (KOM(2011)0886),
- med beaktande av kommissionens meddelande av den 8 maj 2001 till rådet och Europaparlamentet ”Europeiska unionens roll i arbetet för att främja mänskliga rättigheter och demokratisering i tredje land” (KOM(2001)0252),
- med beaktande av kommissionens meddelande till Europaparlamentet, rådet, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén och Regionkommittén av den 20 april 2010 ”Att förverkliga ett område med frihet, säkerhet och rättvisa för EU-medborgarna – Handlingsplan för att genomföra Stockholmsprogrammet” (KOM(2010)0171),
- med beaktande av kommissionens meddelande till Europaparlamentet, rådet, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén och Regionkommittén av den 25 oktober 2011 ”En förnyad EU-strategi 2011–2014 för företagens sociala ansvar” (COM(2011)0681),
- med beaktande av EU:s strategiska ram för mänskliga rättigheter och demokrati och EU:s handlingsplan för mänskliga rättigheter och demokrati, så som de antogs vid det 3179:e mötet i rådet (utrikes frågor) den 25 juni 2012,
- med beaktande av FN:s vägledande principer om företag och mänskliga rättigheter,
- med beaktande av sin resolution av den 18 april 2012 om årsrapporten om de mänskliga rättigheterna i världen och Europeiska unionens politik på området, inbegripet följderna för EU:s strategipolitik för mänskliga rättigheter¹,
- med beaktande av sin resolution av den 14 februari 2006 om klausulen om mänskliga rättigheter och demokrati i Europeiska unionens avtal²,
- med beaktande av sin resolution av den 7 juli 2011 om EU:s utrikespolitik till stöd för demokratisering³,
- med beaktande av sin rekommendation av den 2 februari 2012 till rådet om att föra en

¹ Antagna texter, P7_TA(2012)0126.

² EUT C 290 E, 29.11.2006, s. 107.

³ Antagna texter, P7_TA(2011)0334.

konsekvent politik gentemot de regimer mot vilka EU tillämpar restriktiva åtgärder, i samband med att deras ledare utövar privata och kommersiella intressen inom EU:s gränser¹,

- beaktande av EU:s riktlinjer om mänskliga rättigheter,
 - med beaktande av den europeiska konventionen om skydd för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna och EU:s anslutning till denna,
 - med beaktande av Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna,
 - med beaktande av sin rekommendation av den 13 juni 2012 till rådet om EU:s särskilda representant för mänskliga rättigheter²,
 - med beaktande av rådets (utrikes frågor) slutsatser om det europeiska initiativet för demokrati³ som det antog vid sitt 3130:e möte den 1 december 2011, och den förklaring om inrättande av ett europeiskt initiativ för demokrati⁴ som antogs av Coreper den 15 december 2011,
 - med beaktande av sin rekommendation av den 29 mars 2012 till rådet om närmare bestämmelser för ett eventuellt inrättande av ett europeiskt initiativ för demokrati⁵,
 - med beaktande av det nyligen inrättade europeiska initiativet för demokrati,
 - med beaktande av artikel 48 i arbetsordningen,
 - med beaktande av betänkandet från utskottet för utrikesfrågor och yttrandet från utskottet för utveckling (A7-0378/2012), och av följande skäl:
- A. EU är grundat på principen om respekt för mänskliga rättigheter och har enligt sina fördrag en rättslig skyldighet att utan undantag placera mänskliga rättigheter i centrum för all EU-politik och all politik i medlemsstaterna samt i alla internationella överenskommelser. Dialoger mellan EU, dess medlemsstater och tredjeländer måste följas av konkreta åtgärder avsedda att säkerställa att de mänskliga rättigheterna förblir en väsentlig aspekt på dessa politiska områden.
- B. Till stöd för denna skyldighet har EU som politisk ram utformat en mångsidig verktygslåda med instrument, inbegripet riktlinjer för mänskliga rättigheter, ett övergripande finansiellt instrument för främjande av demokrati och mänskliga rättigheter (det europeiska instrumentet för demokrati och mänskliga rättigheter, EIDHR), krav på att alla externa finansieringsinstrument – exempelvis finansieringsinstrumentet för utvecklingssamarbete (DCI), stabilitetsinstrumentet, europeiska grannskapsinstrumentet, föranslutningsinstrumentet – ska främja mänskliga rättigheter och demokrati inom sina behörighetsområden, inrättandet av det europeiska initiativet för demokrati och utnämningen av EU:s nya särskilda representant för mänskliga rättigheter, uttalanden och slutsatser från rådet, uttalanden från den höga representanten, EU-démarcher,

¹ Antagna texter, P7_TA(2012)0018.

² Antagna texter, P7_TA(2012)0250.

³ Rådets dokument 17944/2011.

⁴ Rådets dokument 18764/2011.

⁵ Antagna texter, P7_TA(2012)0113

EU-sanktioner vid allvarliga brott mot de mänskliga rättigheterna och, på senare tid, landstrategier för mänskliga rättigheter.

- C. I enlighet med de många olika typerna av avtalsförhållanden mellan EU och tredjeländer har EU inrättat ett stort antal verktyg, till exempel den europeiska grannskapspolitiken, Cotonouavtalet, människorättsdialoger och samråd med tredjeländer för att främja mänskliga rättigheter och demokrati och förbättra samarbetet inom internationella organ i diskussioner om frågor av gemensamt intresse. Den europeiska grannskapspolitiken övervakar genomförandet av överenskomna åtaganden, och Cotonouavtalet föreskriver samråd vid kränkningar av de mänskliga rättigheterna. EU:s roll att stödja och övervaka valförfaranden har också en mycket påtaglig verkan när det gäller att främja mänskliga rättigheter och demokrati och stärka rättsstatsprincipen.
- D. Den sammanlagda effekten av denna politik har lett till en splittrad strategi, där principen om samstämmighet och konsekvens mellan de olika områdena för EU:s yttre åtgärder samt mellan dessa och annan politik inte vederbörligen har respekterats. Dessa olika instrument har således blivit fristående element och främjar varken den rättsliga skyldigheten att övervaka genomförandet av klausuler om mänskliga rättigheter eller de därtill associerade politiska målen, vilket innebär att det finns ett behov av harmonisering och synergieffekter mellan dem.
- E. Ett antal aspekter förhindrar ett genomförande av en effektiv EU-politik för mänskliga rättigheter och demokrati, och det gemensamma meddelandet från december 2011 ”Mänskliga rättigheter och demokrati i centrum för EU:s yttre åtgärder – Effektivare metoder” behandlade inte dessa aspekter på ett effektivt sätt, t.ex. i form av avsaknaden av en integrerad strategi baserad på en koppling mellan alla EU:s externa instrument och ett lämpligt införlivande av landsprioriterade mål, avsaknaden av en politik för riktmärkning av alla instrument (inbegripet geografisk politik och geografiska strategier) som bör kunna mäta och övervaka respekten för mänskliga rättigheter och demokratiska principer på grundval av specifika, öppna, mätbara, uppnåbara och tidsbundna indikatorer, och svagheten i dialoger om mänskliga rättigheter, vilka borde vara införlivade i den bredare politiska dialogen på högsta nivå.
- F. Händelserna under den arabiska våren samt de erfarenheter som gjorts med länderna inom ramen för det östliga partnerskapet både under och före övergångsperioden har visat att det finns ett behov av att omarbete grannskapspolitiken för att i högre grad prioritera en dialog med bland annat icke-statliga organisationer, människorättsförsvarare, fackföreningar, medierna, universitet, demokratiska politiska partier och andra element av det civila samhället samt försvaret av grundläggande friheter, vilka är oumbärliga för demokratiserings- och övergångsprocesser. Parlamentet välkomnar därför inrättandet av det europeiska initiativet för demokrati som en handfast svarsåtgärd från EU:s sida för att möta utmaningarna i samband med demokratiseringen, ursprungligen, men inte enbart, i EU:s grannländer.
- G. Denna förnyade politik bör syfta till ytterligare engagemang med partnerländer för att uppnå mer långtgående demokratiska reformer och respekt för grundläggande rättigheter – framför allt centrala grundläggande rättigheter som yttrandefrihet, samvetsfrihet, religionsfrihet, trosfrihet, mötesfrihet och föreningsfrihet – på grundval av ”mer för mer”-strategin och ömsesidigt ansvarsutkrävande mellan partnerländer, EU och dess medlemsstater.

- H. Som en del av översynsprocessen har rådet i sina yttre åtgärder rationaliserat och givit nya ramar åt EU:s politik för mänskliga rättigheter och demokrati. Denna omdefiniering förverkligas i EU:s strategiska ram för mänskliga rättigheter och demokrati, som antogs av rådet (utrikes frågor) den 25 juni 2012 och som kompletteras av en handlingsplan med tydligt fastställda specifika mål, en tidsplan, milstolpar för åtgärder och ansvarsfördelning. Rådet har utsett en särskild representant för mänskliga rättigheter för att stärka synligheten, effektiviteten och konsekvensen i EU:s människorättspolitik och bidra till genomförandet av dess mål genom en bedömning av de befintliga människorättsinstrumenten, inklusive samråd med olika partner och institutioner på området och genom särskild inriktning på väsentliga frågor som kräver omedelbar uppmärksamhet.
- I. Den pågående ekonomiska krisen, dess förmodade följder för det europeiska projektet och förändringarna av den globala maktbalansen har visat på hur otillräckliga högstämda uttalanden om mänskliga rättigheter är om de inte motsvaras av en principfast människorättspolitik som genomförs med hjälp av smidiga och konkreta åtgärder och underbyggs av en skyldighet att respektera konsekvensen och samstämmigheten i alla interna och externa dimensioner av all EU-politik.
- J. Främjande av mänskliga rättigheter och demokrati är ett gemensamt ansvar för EU och dess medlemsstater. Framsteg på detta område kan uppnås endast med hjälp av samordnade och konsekventa åtgärder från båda parter sida. Ekonomiska och sociala rättigheter har utgjort en integrerad del av de mänskliga rättigheterna sedan den allmänna förklaringen om de mänskliga rättigheterna antogs 1948.
- K. Det är därför nödvändigt att EU bidrar till att genomföra dessa rättigheter i de minst utvecklade länder och de utvecklingsländer som den ingår internationella avtal med, däribland handelsavtal.
- L. Teknisk utveckling, nya IKT-verktyg, ökade utbildningsnivåer i många regioner i världen, vissa utvecklingsländers utveckling till regionala makter, skapandet av nya multilaterala forum som G20 och uppkomsten av ett välinformerat och sammankopplat globalt civilsamhälle visar alla på behovet av att stärka konsekvensen och enhetligheten i de nuvarande instrumenten i internationell rätt och öka deras samverkan i samband med global styrning för att säkerställa respekt för mänskliga rättigheter, få ett slut på strafflöshet för brott mot mänskliga rättigheter och förbättra utsikterna för demokrati runt om i världen.
- M. Fri tillgång till internet och telekommunikationer uppmuntrar till en fri och demokratisk debatt, kan vara ett sätt att tidigt slå larm om människorättskränkningar och bör därför prioriteras i EU:s yttre åtgärder till stöd för demokrati och försvar av mänskliga rättigheter.
- N. Det är viktigt att betona att huvudinriktningen och de huvudsakliga inslagen i EU:s nya strategiska ram för mänskliga rättigheter och demokrati förutsätter strikt konsekvens och den politiska viljan att uppnå påtagliga resultat.

EU:s strategiska ram för mänskliga rättigheter och demokrati

- 1. Europaparlamentet anser att initiativet till en strategisk översyn syftar till att svara på de huvudsakliga utmaningar som Europaparlamentet och andra intressenter har identifierat.

Parlamentet välkomnar den övergripande och inkluderande strategi som rådet antagit i detta avseende och, i synnerhet, handlingsplanen för mänskliga rättigheter och demokrati som ett konkret uttryck för EU:s engagemang och ansvarstagande, tillsammans med utnämningen av EU:s särskilda representant för mänskliga rättigheter, som parlamentet efterlyst i tidigare betänkanden.

2. Europaparlamentet framhåller att de universella mänskliga rättigheter och friheter som anges i den allmänna förklaringen om de mänskliga rättigheterna gäller alla människor, oavsett omständigheter eller situation, religion eller övertygelse, kön, ras eller etniskt ursprung, ålder, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller könsidentitet.
3. Europaparlamentet uppmanar EU att gå från ord till handling och leva upp till de gjorda utfästelserna på ett snabbt och insynsvänligt sätt.
4. Europaparlamentet betonar att den strategiska ramen och handlingsplanen utgör en miniminivå och inte en övre gräns vad gäller EU:s människorättspolitik, och insisterar på att EU-institutionerna och medlemsstaterna antar en stark och enhetlig strategi gentemot människorättskränkningar världen över, på ett sätt som skapar både insyn och möjligheter att utkräva ansvar.
5. Europaparlamentet välkomnar att vice ordföranden/den höga representanten har lagt fram ett förslag om att främja kvinnors rättigheter, barns rättigheter och rättvisa (framför allt rätten till en rättvis rättegång) som tre övergripande kampanjer, och är övertygat om att EU:s nya särskilda representant för mänskliga rättigheter kommer att spela en positiv roll i genomförandet av handlingsplanen i detta avseende.
6. Europaparlamentet är övertygad om att inrättandet av EU:s särskilda representant för mänskliga rättigheter bör stärka människorättspolitiken inom EU:s all utrikespolitiska strategier.
7. Europaparlamentet vill säkerställa fortlöpande kommunikation och samarbete mellan Europaparlamentet och EU:s särskilda representant för mänskliga rättigheter.
8. Europaparlamentet uttrycker, som den enda direktvalda EU-institutionen, sin önskan om att vara nära associerat till denna omarbetade politiska ram och sin fasta avsikt att fortsätta att spela sin mycket viktiga roll när det gäller att förbättra EU-politikens demokratiska legitimitet, samtidigt som respekten för varje enskild institutions roll upprätthålls i enlighet med fördraget.
9. Europaparlamentet upprepar sin vilja att intensifiera det interinstitutionella samarbetet, inbegripet som en del av en kontaktgrupp för mänskliga rättigheter, bestående av utrikestjänsten, berörda enheter från rådet och kommissionen, EU:s särskilda representant för mänskliga rättigheter och företrädare från utskottet för utrikesfrågor och dess underutskott för mänskliga rättigheter, som getts i uppdrag att följa upp översynen och handlingsplanen.
10. Europaparlamentet insisterar på nödvändigheten av att alla institutioner kombinerar sina insatser i denna process och efterfrågar därför ett gemensamt uttalande som binder dem till gemensamma grundläggande principer och mål.
11. Europaparlamentet välkomnar den höga ambitionsnivån i den strategiska ramen.

Parlamentet betonar emellertid behovet av bättre samordning och tydligare klagöranden med avseende på förfarandena och arbetsfördelningen mellan EU och medlemsstaterna så att den strategiska ramen kan genomföras på ett effektivare och ändamålsenligare sätt.

Konsekvens och samarbete på politiska områden samt mellan EU och dess medlemsstater

12. Europaparlamentet framhåller behovet av konsekvens och samstämmighet på alla politikområden som en förutsättning för en effektiv och trovärdig människorättsstrategi och anser det vara beklagligt att det inte finns någon uttrycklig hänvisning till dessa principer i EU:s strategiska ram. Parlamentet påminner kommissionen om dess upprepade åtaganden, såsom framgår av dess meddelande från 2001 och dess meddelande från 2010 om en handlingsplan för genomförande av Stockholmsprogrammet (COM(2010)0171), att vidta praktiska åtgärder för att säkerställa större konsekvens och samstämmighet i dess externa och interna politik. Parlamentet erinrar om att man 2001 enades om Europaparlamentets fullständiga deltagande och bättre samordning på detta område. Parlamentet påminner medlemsstaterna och EU-institutionerna om att respekten för grundläggande rättigheter börjar hemma och inte kan tas som självklar, utan ständigt måste utvärderas och förbättras, så att EU kan anses vara trovärdig när det gäller mänskliga rättigheter i världen.
13. Europaparlamentet efterlyser en effektivare samordning mellan EU och medlemsstaterna i syfte att se till att politiska insatser och program för mänskliga rättigheter, säkerhet och utveckling blir mer konsekventa och i högre grad kompletterar varandra.
14. Europaparlamentet uppmanar kommissionen och Europeiska utrikestjänsten att leva upp till löftet om en ”människorättsbaserad inställning” i allt utvecklingssamarbete.
15. Europaparlamentet uppmanar EU att upprätthålla och respektera sin roll som en ledande försvarare av mänskliga rättigheter i världen genom att på ett effektivt, enhetligt och genomtänkt sätt använda samtliga tillgängliga verktyg för att främja och skydda de mänskliga rättigheterna samt bedriva en effektiv utvecklingspolitik.
16. Europaparlamentet understryker vikten av en konsekvent politik för utveckling för att se till att EU-politiken på alla områden tillåter att mänskliga rättigheter i ökad grad förverkligas, samtidigt som man försäkrar att ingen mänsklig rättighet kränks av EU:s politik.
17. Europaparlamentet betonar att EU:s nya särskilda representant för mänskliga rättigheter måste beakta utvecklingsagendan i samband med alla insatser som syftar till att främja de mänskliga rättigheterna i världen. I detta avseende förväntar sig parlamentet ett nära samarbete med parlamentet och dess berörda utskott om denna fråga.
18. Inom det sammanhang som utgörs av FN:s konvention om barnets rättigheter och behovet av att säkerställa starkast möjliga skydd av de rättigheter som stadgas i den, och att förhindra att de urholkas, uppmanar Europaparlamentet kommissionen och Europeiska utrikestjänsten att särskilt stödja prioriteringen av behoven av extra skydd och omsorg hos barn av båda kön, på grundval av konventionen och förklaringen om barnets rättigheter.
19. Europaparlamentet fördömer med kraft kvinnlig könsstympling som en kränkning av kvinnors och flickors kroppsliga integritet och uppmanar eftertryckligen kommissionen

och Europeiska utrikestjänsten att ägna särskild uppmärksamhet åt sådana skadliga traditionella sedvänjor i sin strategi för att bekämpa våld mot kvinnor.

20. Europaparlamentet anser att EU kommer att ses som en trovärdig försvarare av mänskliga rättigheter och demokrati endast om dess utrikespolitik är förenlig med dess åtgärder inom unionens gränser.
21. Europaparlamentet framhåller att den strategiska ramen måste synliggöras tillräckligt för att uppnå legitimitet, trovärdighet och ansvarsskyldighet i allmänhetens ögon.
22. Europaparlamentet uppmanar enträget kommissionen att utfärda ett meddelande om en handlingsplan i fråga om mänskliga rättigheter i syfte att främja deras värde i den yttre dimensionen av politiken för rättsliga och inrikes frågor, så som anges i handlingsplanen från 2010 för Stockholmsprogrammets genomförande och i överensstämmelse med EU:s handlingsplan för mänskliga rättigheter och demokrati.
23. Europaparlamentet vidhåller att kommissionens samtliga generaldirektorat och Europeiska utrikestjänsten bör göra ingående utvärderingar av de rättsliga återverkningar som stadgan om de grundläggande rättigheterna har för EU:s yttre politik eftersom den är tillämplig på alla åtgärder som vidtas av EU-institutionerna. Parlamentet åtar sig att också själv göra detta. Parlamentet uppmanar sina parlamentariska utskott att använda sig av relevanta bestämmelser enligt artikel 36 i arbetsordningen, som ger dem möjlighet att kontrollera i vilken mån ett förslag till lagstiftningsakt är förenligt med stadgan om de grundläggande rättigheterna, inbegripet förslag avseende externa finansieringsinstrument.
24. Europaparlamentet framhåller nödvändigheten av utökat samarbete och fler samråd mellan rådets arbetsgrupp för grundläggande rättigheter, medborgerliga rättigheter och fri rörlighet och arbetsgruppen för mänskliga rättigheter. Parlamentet begär att detta samarbete och dessa samråd utvidgas så att de kommer att omfatta EU:s särskilda representant för mänskliga rättigheter. Parlamentet uppmanar båda arbetsgrupperna att fullt ut använda sig av Europarådets expertis och instrument och av FN:s särskilda förfaranden, bland annat när de förbereder nya initiativ som syftar till att uttrycka och främja gemensamma värderingar och internationella standarder.
25. Europaparlamentet välkomnar ökad politisk samstämmighet med internationella och regionala konventioner och mekanismer som FN och Europarådet. Parlamentet efterfrågar ett systematiskt införande av dessa standarder i landstrategierna för mänskliga rättigheter, vilka bör utgöra referensdokument för geografisk och tematisk politik samt geografiska och tematiska handlingsplaner, strategier och instrument; föreslår att samarbetet om mänskliga rättigheter, särskilt genom människorättsdialoger som sammanfaller med internationella toppmöten, bör utvidgas till att omfatta alla regionala partner och organisationer och följas upp av särskilda uttalanden efter möten med dessa partner och även efter möten med tredjeländer, särskilt Brik-länderna (Brasilien, Ryssland, Indien och Kina) och andra framväxande ekonomier.
26. Europaparlamentet anser att medtagandet av länderna i Nordafrika och Mellanöstern i Europarådets grannskapspolitik kommer att tillhandahålla kompletterande verktyg för en tillnärmning av deras lagstiftning och bästa praxis på området mänskliga rättigheter. Parlamentet noterar att EU:s och Europarådets nyligen överenskomna gemensamma program till förstärkning av demokratiska reformer i det södra grannskapet utgör ett exempel på Europarådets kompletterande expertis i fråga om konstitutionella, rättsliga

och institutionella reformer.

27. Europaparlamentet uppmanar de behöriga EU-institutionerna att verka för en större respekt för och ett bättre skydd av religions- och trosfriheten när de hanterar internationella människorättsstandarder.
28. Europaparlamentet uppmanar sina berörda utskott, t.ex. underutskottet för mänskliga rättigheter, utskottet för medborgerliga fri- och rättigheter samt rättsliga och inrikes frågor och utskottet för kvinnors rättigheter och jämställdhet mellan kvinnor och män, att intensivt samarbeta med Europarådets berörda organ och instrument samt upprätta strukturerade dialoger för att utveckla en effektiv och pragmatisk synergi mellan de båda institutionerna och fullt ut använda den expertis som finns på detta område.

Mot en inkluderande och effektiv strategi

29. Europaparlamentet erkänner att översynens mål är att sätta mänskliga rättigheter i centrum för EU:s förbindelser med alla tredjeländer. Parlamentet anser det vara av betydande vikt att EU antar en effektiv strategi gentemot alla sina partner genom att främja utvalda nyckelprioriteringar avseende mänskliga rättigheter, demokrati och rättsstatsprincipen, och att EU bör koncentrera sina insatser på denna strategi för att dessa ska kunna leda till genomförbara och uppnåbara resultat. På området för mänskliga rättigheter bör sådana nyckelprioriteringar inbegripa centrala grundläggande rättigheter som icke-diskriminering och yttrandefrihet, religions- eller trosfrihet, samvetsfrihet, mötesfrihet och föreningsfrihet.
30. Europaparlamentet föreslår att EU och medlemsstaterna som nyckelprioriteringar antar de mänskliga rättigheterna, kampen mot dödsstraff och kampen mot diskriminering av kvinnor, dvs. områden där EU har uppnått beundransvärda resultat och där dess erfarenheter är tillräckligt relevanta för att spridas och generera resultat i praktiken.
31. Europaparlamentet påminner om att utveckling, demokrati och rättsstatsprincipen är förutsättningar för – men inte likvärdiga med – förverkligandet av de mänskliga rättigheterna och att de samverkar med och förstärker varandra. Parlamentet uppmanar EU att stödja upprättandet av demokratiska och människorättsbaserade ideal i hela samhället, särskilt i syfte att uppmuntra jämställdhet mellan män och kvinnor samt barnets rättigheter.
32. Europaparlamentet välkomnar den nyckelroll som landstrategierna för mänskliga rättigheter spelar, vilket Europaparlamentet sedan länge har begärt, och att de har utvecklats som en inkluderande process som omfattar EU-delegationer, beskickningschefer och arbetsgruppen för mänskliga rättigheter. Parlamentet anser det vara av avgörande betydelse att anordna breda samråd, särskilt med lokala civila samhällsorganisationer, företrädare för nationella parlament, människorättsförsvarare och andra aktörer, och betonar att de måste skyddas med hjälp av genomförandeåtgärder i detta syfte;
33. Europaparlamentet anser vidare att landspecifikt fastställande av prioriteringar, realistiska mål och former av politiskt inflytande är synnerligen viktigt för effektivare EU-åtgärder och mätbara framsteg. Parlamentet anser att landstrategierna för mänskliga rättigheter bör integreras i den gemensamma utrikes- och säkerhetspolitiken, EU:s handelspolitik och utvecklingspolitik, både i geografiska och i tematiska program, för att större effektivitet,

ändamålsenlighet och konsekvens ska garanteras.

34. Europaparlamentet begär att kommissionen integrerar länderstrategierna för mänskliga rättigheter i programplaneringen och genomförandet av allt bistånd till tredjeländer samt i strategidokument och fleråriga vägledande program.
35. Europaparlamentet rekommenderar att de viktigaste frågorna i landsstrategierna för mänskliga rättigheter måste offentliggöras utan att man riskerar säkerheten för människorättsförsvarare och det civila samhället i de berörda länderna. Parlamentet betonar att offentliga prioriteringar skulle synliggöra EU:s åtagande på människorättsområdet i tredjeländer och skulle utgöra ett stöd för dem som kämpar för att utöva och skydda sina mänskliga rättigheter. Parlamentet anser att det bör få tillgång till landstrategierna om mänskliga rättigheter och all information som rör dessa.
36. Europaparlamentet understryker den roll som företagens sociala ansvar spelar på människorättsområdet, vilket framhålls i kommissionens meddelande av den 25 oktober 2011, där man bland annat hänvisar till FN:s vägledande principer om företag och mänskliga rättigheter. Parlamentet betonar behovet att inkludera företagens sociala ansvar i EU:s strategier för mänskliga rättigheter. Parlamentet påminner om att europeiska och multinationella företag även har ansvar och skyldigheter, och välkomnar att EU på nytt har bekräftat företagens sociala ansvar. Parlamentet uppmanar eftertryckligen alla företag att ta sitt ansvar som företag och respektera de mänskliga rättigheterna i linje med FN:s vägledande principer. Parlamentet välkomnar kommissionens beredskap att utveckla vägledning på människorättsområdet för små och medelstora företag. Medlemsstaterna uppmanas att utveckla sina egna nationella planer för genomförandet av FN:s vägledande principer och insistera på behovet att även partnerländer följer internationellt erkända normer för företagens sociala ansvar, såsom OECD:s riktlinjer för multinationella företag och ILO:s trepartsförklaring om multinationella företag och socialpolitik.
37. Europaparlamentet tror att EU:s strategiska ram för mänskliga rättigheter och demokrati och den därtill hörande handlingsplanen, som omfattar en treårsperiod, kommer att rationalisera de prioriterade målen för de olika länderna, bland annat genom att omfatta tematiska EU-riktlinjer och därtill kopplade lokala strategier för att skapa en konsekvent ram för EU:s samtliga åtgärder. Parlamentet efterfrågar ett snabbt slutförande av alla landstrategier för mänskliga rättigheter, deras snabba genomförande och en utvärdering av bästa praxis. Parlamentet är övertygat om att dessa strategier kommer att möjliggöra korrekta årliga utvärderingar av genomförandet av de människorättsklausuler som fastställs i ramavtalen.
38. Europaparlamentet rekommenderar att EU, som en del av landstrategierna för mänskliga rättigheter, enas om en förteckning över ”minimipunkter” som medlemsstaterna och EU-institutionerna bör ta upp med berörda motparter i tredjeländer vid möten och besök, inbegripet på högsta politiska nivå och vid toppmöten.
39. Europaparlamentet uppmanar eftertryckligen EU-institutionerna och medlemsstaterna att ytterligare uppmantra tredjeländer att införa uttryckliga bestämmelser om kvinnors rättigheter i sin lagstiftning och garantera att dessa rättigheter respekteras.
40. Europaparlamentet uppmanar de behöriga EU-institutionerna att inleda en dialog med och ge stöd till religiösa parter och trosbaserade organisationer i syfte att verka för religionsfrihet och konfliktlösning.

41. Europaparlamentet välkomnar det åtagande som gjordes i den strategiska ramen om att ställa de mänskliga rättigheterna i centrum för EU:s förbindelser med tredjeländer, även med strategiska partner. Mot bakgrund av detta uppmanar parlamentet EU att anta årliga slutsatser från rådet (utrikes frågor) om EU:s strategiska partner för att inrätta en gemensam nivå för EU:s medlemsstater och tjänstemän vad gäller människorättsfrågor som de, tillsammans med eventuella andra frågor, måste ta upp med berörda motparter.
42. Europaparlamentet efterlyser förnyade ansträngningar för att skydda och stödja människorättsförsvarare i tredjeländer, särskilt dem som lever under hot eller rädsla på grund av sitt engagemang. Parlamentet ser fram emot de mer flexibla och riktade insatser som kommer att kunna göras till skydd för människorättsförsvarare inom ramen för det europeiska initiativet för demokrati.

EU:s handlingsplan för mänskliga rättigheter och demokrati

Människorättsklausul

43. Europaparlamentet uppmanar eftertryckligen kommissionen att föreslå lagstiftning som ålägger EU-företag att se till att deras köp inte innebär ett stöd för vare sig parter som deltar aktivt i konflikter eller parter som gjort sig skyldiga till människorättskränkningar, genom att utföra kontroller och revisioner av sina leveranskedjor för mineraler och offentliggöra resultaten. Parlamentet begär att kommissionen ska ta fram och offentliggöra en förteckning över företag från EU som har varit direkt delaktiga i människorättskränkningar, genom sitt samröre med diktaturer. Parlamentet anser att obligatorisk tillbörlig aktsamhet från EU-företagens sida, i enlighet med OECD:s riktlinjer, skulle skydda EU företagens rykte och skapa större konsekvens när det gäller EU:s politik för mänskliga rättigheter och utveckling, särskilt i konflikttrabbade områden.
44. Europaparlamentet rekommenderar den höga representanten att grunda denna mekanism på erkännandet av konsekvenserna för ett partnerland vid brott mot internationella människorättsstandarder, genom att i klausulen inbegripa särskilda bestämmelser om ett verkligt system för ”tidig varning”, och på fastställandet av ett förfarande i etapper som grundar sig på samråd, åtgärder och konsekvenser liknande det som fastställs i Cotonouavtalet och i linje med övervakningsmekanismen som införts i partnerskaps- och samarbetsavtalet mellan EU och Turkmenistan. Parlamentet noterar att ett sådant dialogbaserat system skulle bidra till att identifiera och åtgärda en situation som förvärras och upprepade och/eller systematiska brott mot mänskliga rättigheter i strid med folkrätten och göra det möjligt att diskutera korrigerande åtgärder inom en bindande ram. Parlamentet efterfrågar därför att man vid översynen också utvärderar människorättsdialogernas och samrådets roll, mandat och mål, som bör förbättras.
45. Europaparlamentet begär att skyddet av grundläggande rättigheter för migranter i värdländer regelbundet utvärderas och ägnas särskild uppmärksamhet.
46. Europaparlamentet välkomnar inrättandet av mekanismen för övervakning av människorättsituationer genom parlamentets försorg, inom ramen för ingåendet av partnerskaps- och samarbetsavtalet med Turkmenistan. Parlamentet rekommenderar att liknande övervakningsmekanismer införs systematiskt även i andra avtal.
47. Europaparlamentet framhåller rådets beslut från 2009 om att utvidga människorätts- och

demokratiklausulen till att omfatta alla avtal och fastställa en koppling mellan dessa avtal och frihandelsavtal genom att vid behov föra in en övergångsklausul. Parlamentet noterar den hänvisning som görs i EU:s handlingsplan för mänskliga rättigheter och demokrati till utformandet av kriterier för tillämpningen av detta inslag. Parlamentet noterar att utvidgningen av människorättsklausulen nödvändigtvis kräver en tydlig mekanism för dess genomförande på institutionell och politisk nivå och därför måste kompletteras med en operativ verkställighetsmekanism. Parlamentet insisterar på att verkställbara och icke förhandlingsbara människorättsklausuler ska inbegripas i alla avtal som Europeiska unionen sluter, både med industrialiserade länder och utvecklingsländer, inbegripet sektorsavtal och avtal om handel och investeringar. Parlamentet anser det vara avgörande att alla partnerländer, särskilt de länder och strategiska partner med samma uppfattning med vilka EU förhandlar om avtal, ansluter sig till detta bindande åtagande.

48. Europaparlamentet konstaterar att det inte inbegripits i den beslutsfattande processen när det gäller att inleda samråd eller att tillfälligt upphäva ett avtal. Parlamentet anser att kommissionen, i fall där Europaparlamentet antar en rekommendation om tillämpning av människorättsklausulen och bestämmelserna i kapitlet om hållbar utveckling, noggrant bör undersöka huruvida villkoren i det kapitlet uppfyllts. Om kommissionen anser att villkoren inte uppfyllts bör den lägga fram en rapport för Europaparlamentets ansvariga utskott.
49. Europaparlamentet uppmanar den höga representanten att utvidga den årliga rapporten om EU:s åtgärder på området mänskliga rättigheter och demokrati i världen genom att lägga till den framstegsrapport som gjorts när det gäller genomförandet av EU:s handlingsplan för demokrati och mänskliga rättigheter, vilket också omfattar tillämpningen av klausulen om mänskliga rättigheter och demokrati i gällande avtal och innehåller en analys från fall till fall av varje samrådsprocess och av andra lämpliga åtgärder som rådet, utrikestjänsten och kommissionen har vidtagit, tillsammans med en analys av den vidtagna åtgärdens effektivitet och konsekvens.

Konsekvensbedömning på området mänskliga rättigheter

50. Europaparlamentet anser att EU kan uppfylla sina skyldigheter enligt Lissabonfördraget och stadgan fullt ut endast genom att utarbeta konsekvensbedömningar på människorättsområdet innan förhandlingar inleds om ett bilateralt eller multilateralt avtal med tredjeländer.
51. Europaparlamentet noterar att denna systematiska praxis är det enda sättet att säkerställa samstämmighet mellan primärrätten, EU:s yttre åtgärder och tredjepartens egna skyldigheter enligt internationella konventioner, inbegripet den internationella konventionen om medborgerliga och politiska rättigheter, den internationella konventionen om ekonomiska, sociala och kulturella rättigheter och internationellt erkända arbets- och miljönormer.
52. Europaparlamentet begär att dessa tidigare nämnda konsekvensbedömningar ska omfatta alla mänskliga rättigheter, även på internet, som en odelbar helhet.
53. Europaparlamentet noterar att dessa bedömningar måste göras på ett oberoende, öppet och delaktigt sätt som involverar potentiellt drabbade samhällen.
54. Europaparlamentet uppmanar kommissionen och utrikestjänsten att, innan

förhandlingarna slutförs, utforma solida metoder som inbegriper principerna om jämlikhet och icke-diskriminering för att eventuella negativa konsekvenser för vissa befolkningsgrupper ska kunna undvikas och som föreskriver ömsesidigt överenskomna förebyggande eller korrigerande åtgärder i fall av negativa konsekvenser.

55. Europaparlamentet uppmärksammar särskilt behovet av att göra konsekvensbedömningar av de projekt vilkas genomförande medför en allvarlig risk för överträdelse av stadgans bestämmelser, t.ex. projekt som avser domstolsväsendet, gränskontrollorgan samt polisen och säkerhetsstyrkorna i länder som styrs av förtryckarregimer.

En politik för riktmärkning

56. Europaparlamentet framhåller att målen för mänskliga rättigheter och demokrati nödvändigtvis kräver särskilda, mätbara och uppnåbara offentliga kriterier som syftar till att bedöma nivån av respekt för grundläggande friheter, mänskliga rättigheter och rättsstatsprincipen. Parlamentet anser i detta sammanhang att EU fullt ut bör använda FN:s och Europarådets relevanta instrument och expertis, inklusive genomförandet av den europeiska konventionen om skydd för de mänskliga rättigheterna som ett praktiskt verktyg med avseende på en sådan samlad förteckning med riktmärken på områdena mänskliga rättigheter och demokrati för Europarådets medlemsländer, och tydligt åtskilja sina politiska slutsatser från rättslig och teknisk utveckling.
57. Europaparlamentet rekommenderar utrikestjänsten att utforma en uppsättning kvalitativa och kvantitativa indikatorer och offentliga landspecifika riktmärken som kan utgöra en konsekvent och samstämmig bas för den årliga utvärderingen av EU:s politik inom ramen för landstrategierna för mänskliga rättigheter och människorättsdialogerna med tredjeländer. Parlamentet rekommenderar att dessa riktmärken också inbegriper grunderna för internationell flyktingrätt för att skydda flyktingars och internflyktingars rättigheter.

Den förnyade europeiska grannskapspolitiken

58. Europaparlamentet erinrar om de politiska lärdomar som kan dras av den arabiska våren samt de erfarenheter som gjorts med länderna inom ramen för det östliga partnerskapet både under och före övergångsperioden, inbegripet nödvändigheten av att vända på tidigare politik, som huvudsakligen inriktats på förbindelser med myndigheter, och att upprätta ett effektivt partnerskap mellan EU och partnerländernas regeringar och civila samhälle. Parlamentet understryker i detta avseende den viktiga roll som det nyligen inrättade europeiska initiativet för demokrati spelar, i främsta rummet, men inte uteslutande, i EU:s grannländer.
59. Europaparlamentet framhåller vikten av att upprätta program och stödprojekt som möjliggör kontakt mellan det civila samhället i EU och i tredjeländer och uppmanar kommissionen och utrikestjänsten att bygga upp det civila samhällets kapacitet att delta i beslutsprocessen på lokal, regional, nationell och internationell nivå, något som bör göras till en central pelare i de externa finansieringsinstrument som nu ses över.
60. Europaparlamentet välkomnar att det östliga partnerskapets människorättsdialoger kompletteras av gemensamma seminarier med medverkan från det civila samhället, och bekräftar på nytt sitt stöd för forumet för det civila samhället inom det östliga partnerskapet;

61. Europaparlamentet uppmanar kommissionen och utrikestjänsten att, som utgångspunkt för utvecklingen av ännu mer inkluderande mekanismer för alla avtal, använda sig av den modell för institutionaliserat samråd med det civila samhället som fastställs i frihandelsavtalet mellan EU och Sydkorea.
62. Europaparlamentet tolkar kärnan i EU:s nya strategi som en förstärkning av samhällen genom aktivt inhemskt ansvarsutkrävande för att stödja deras förmåga att delta i offentligt beslutsfattande och demokratiska styrelseprocesser.
63. Europaparlamentet välkomnar nya initiativ som det europeiska initiativet för demokrati och faciliteten för det civila samhället, som gör att EU:s bistånd blir mer tillgängligt, särskilt för organisationer från det civila samhället, och som kan medföra en i högre grad strategisk och politisk EU-ansats vad gäller demokratiseringsprocessen genom tillhandahållande av kontextspecifikt, flexibelt och snabbt bistånd avsett att underlätta övergången till demokrati i partnerländer.
64. Europaparlamentet konstaterar att händelserna under den arabiska våren, trots att de förväntades medföra en demokratiseringsprocess, i många fall ledde till försämrade friheter och rättigheter för religiösa minoriteter. Parlamentet fördömer därför skarpt allt våld mot kristna, judar, muslimer och andra religiösa samfund, samt alla former av diskriminering och intolerans som grundar sig på religion och trosuppfattning och som riktar sig mot troende, avfällingar och icke-troende. Parlamentet betonar än en gång, i linje med sina tidigare resolutioner, att rätten till tankefrihet, samvetsfrihet och religionsfrihet är en grundläggande mänsklig rättighet.
65. Europaparlamentet understryker att händelserna under den arabiska våren har uppdagat vissa brister i EU-politiken i detta område, bland annat situationen för ungdomar som står inför massarbetslöshet och har dåliga framtidsutsikter i sina länder. Parlamentet välkomnar dock EU:s beredvillighet att vidta nya åtgärder och vidhåller att pågående projekt och utbytesprogram till förmån för de unga i länderna för den arabiska våren måste intensifieras, särskilt de som inleddes inom ramen för unionen för Medelhavsområdet.
66. Europaparlamentet understryker behovet av att skapa utbytesprogram eller att öppna upp europeiska program för den arabiska vårens ungdomar, och att med utgångspunkt i det civila samhället diskutera orsakerna till och konsekvenserna av bristande medvetenhet om problemen, särskilt de ekonomiska och sociala problemen, i dessa samhällen.
67. Europaparlamentet föreslår att utbytesprogram inrättas eller att europeiska program öppnas upp för unga från tredjeländer.
68. Europaparlamentet understryker att starka band till det civila samhället i länderna inom den arabiska våren och det östliga partnerskapet främjade av bland annat utbytesprogram, praktikplatser vid EU:s och EU-medlemsstaternas institutioner samt stipendier vid europeiska universitet är oumbärliga när det gäller den framtida utvecklingen och konsolideringen av demokrati i dessa länder.
69. Europaparlamentet påpekar att en diskussion med utgångspunkt i det civila samhället skulle kunna främjas genom upprättandet av ett ungdomskonvent för Europa och Arabvärlden, för Mellanöstern och Nordafrika eller för Europa och Medelhavsområdet, med en särskild inriktning på mänskliga rättigheter.

70. Europaparlamentet understryker att situationen för kvinnor i de länder som omfattades av den arabiska våren i många fall är avgörande när det gäller bedömningen av de framsteg som gjorts med avseende på demokrati och mänskliga rättigheter, och att garantin för kvinnors rättigheter bör utgöra en väsentlig aspekt av EU:s åtgärder gentemot dessa länder. Parlamentet efterlyser inrättandet av en interparlamentarisk europeisk-arabisk konvention för kvinnor. Parlamentet påminner även om att demokrati förutsätter kvinnors fulla deltagande i det offentliga livet, vilket framhålls i internationella och regionala instrument som protokollet till Afrikanska stadgan om mänskliga och folkens rättigheter om kvinnors rättigheter.
71. Europaparlamentet betonar den mycket viktiga roll som de nationella människorättsinstitutionerna spelar och vikten av samarbete mellan dessa organ inom EU och i grannländerna. Parlamentet uppmuntrar initiativ som syftar till att överföra god praxis för att samordna och stimulera samarbete mellan EU:s och grannländernas nationella människorättsinstitutioner, till exempel programmet för samarbete mellan ombudsmän från länderna i det östra partnerskapet 2009–2013, som startades gemensamt av de polska och franska ombudsmännen för att stärka förmågan hos de östliga partnerskapsländernas ombudsmannakontor, regeringsorgan och icke-statliga organisationer när det gäller att skydda enskildas rättigheter och bygga demokratiska stater grundade på rättsstatsprincipen. Parlamentet betonar att sådana insatser bör samordnas inom EU och att EU-institutionerna bör utnyttja de erfarenheter som görs i sammanhanget. Parlamentet understryker behovet av att uppmuntra inrättandet av nationella människorättsinstitutioner i grannländer som inte har sådana inom ramen för sina rättssystem.
72. Europaparlamentet insisterar på att den höga representanten och kommissionen med övertygelse genomför den förnyade europeiska grannskapspolitiken genom att ägna lika stor uppmärksamhet åt principerna om ”mer för mer” och ”mindre för mindre”;
73. Europaparlamentet anser att länder som enligt bedömningar uppenbart inte gjort framsteg när det gäller fördjupad demokrati och djupt förankrade institutionella och samhällliga förändringar, inklusive rättsstatsprincipen, bör se unionens stöd minska, utan att det påverkar stödet till det civila samhället i dessa länder, i linje med målen för denna politik, särskilt när det påverkar vissa viktiga principer, såsom yttrandefrihet, religionsfrihet, trosfrihet, icke-diskriminering, jämlikhet, samvetsfrihet, mötesfrihet och föreningsfrihet.
74. Europaparlamentet oroar sig över att tidigare attityder ska bestå, där orimlig politisk belöning ges åt sådana åtgärder som vidtagits av partnerregeringar och som inte bidrar till att direkt uppnå målen.
75. Europaparlamentet välkomnar initiativet att införa en människorättsbaserad strategi i utvecklingspolitiken och noterar att en sådan strategi måste grunda sig på de mänskliga rättigheternas odelbarhet. Parlamentet är också fast övertygat om att människor och deras välbefinnande, snarare än regeringar bör stå i centrum för samarbetsmålen. Parlamentet betonar att politisk konsekvens för utveckling i detta sammanhang måste tolkas som att den ska bidra till ett fullt förverkligande av människorättsmålen, så att EU:s olika politikområden inte undergräver varandra i detta avseende.
76. Europaparlamentet välkomnar det nya initiativet för EU-frivilliga för humanitärt arbete, som under perioden 2014–2020 kommer att ge upp emot 10 000 européer möjlighet att delta världen över i humanitära insatser där sådana behövs mest akut och ge uttryck för

den europeiska solidariteten genom att i praktiken hjälpa samhällen som drabbats av naturkatastrofer eller katastrofer orsakade av människor.

Gemensamt interinstitutionellt ansvar

77. Europaparlamentet anser att den strategiska ramen och handlingsplanen är särskilt betydelsefulla, eftersom de utgör ett gemensamt åtagande som godkänts av den höga representanten, rådet, kommissionen och medlemsstaterna. Parlamentet välkomnar erkännandet av Europaparlamentets ledande roll för främjandet av mänskliga rättigheter och demokrati. Parlamentet förväntar sig att det vederbörligen ska involveras i handlingsplanens genomförandeetapp, bland annat genom utbyten i en kontaktgrupp för mänskliga rättigheter bestående av utrikestjänsten, berörda enheter från rådet och kommissionen, EU:s särskilda representant för mänskliga rättigheter och företrädare från utskottet för utrikesfrågor och dess underutskott för mänskliga rättigheter.
78. Europaparlamentet rekommenderar att det utvecklar mer dynamiska förbindelser med EU-delegationerna på grundval av regelbundna kontakter och informationsutbyte genom lägesrapporter som avspeglar en dagordning för förändring på området mänskliga rättigheter och demokrati och de mål och milstolpar som fastställs i handlingsplanen.
79. Europaparlamentet åtar sig själv att säkerställa en mer systematisk uppföljning av sina resolutioner om mänskliga rättigheter och om enskilda människorättsfall genom att utveckla en uppföljningsmekanism med stöd av den nyligen inrättade enheten för åtgärder för mänskliga rättigheter och rekommenderar ökat samarbete mellan underutskottet för mänskliga rättigheter, budgetutskottet, budgetkontrollutskottet och andra berörda parlamentsutskott samt Revisionsrätten i syfte att säkerställa att målen för den strategiska översynen motsvaras av adekvat finansiellt stöd från unionen.
80. Europaparlamentet rekommenderar det förbättrar sina egna förfaranden när det gäller frågor om mänskliga rättigheter och öka sina insatser för att integrera människorättsfrågorna på ett effektivt sätt i sina egna strukturer och förfaranden för att se till att mänskliga rättigheter och demokrati ställs i centrum för all verksamhet och politik från parlamentets sida, bland annat genom översyn av riktlinjerna för parlamentets interparlamentariska delegationer för främjande av mänskliga rättigheter och demokrati;
81. Europaparlamentet anser att var och en av parlamentets ständiga delegationer och vart och ett av parlamentets ständiga utskott bör ha en ledamot som företrädesvis valts bland dess ordförande och vice ordförande med särskild uppgift att övervaka människorättsfrågor i den region, det land eller det geografiska område som berörs och att de personer som utses regelbundet bör rapportera till parlamentets underutskott för mänskliga rättigheter.
82. Europaparlamentet rekommenderar att parlamentets delegationer som åker på uppdrag till ett land där situationen för de mänskliga rättigheterna ger anledning till oro bör ha ledamöter med särskild uppgift att ta upp människorättsfrågor med avseende på den region eller det land som berörs och att dessa ledamöter bör rapportera till parlamentets underutskott för mänskliga rättigheter.
83. Europaparlamentet efterlyser ett bättre samarbete om människorättsfrågor med medlemsstaternas nationella parlament.

84. Europaparlamentet framhåller behovet av att förbättra modellen för plenardebatter om brott mot mänskliga rättigheter, demokrati och rättsstatsprincipen i syfte att möjliggöra fler debatter med större deltagande av ledamöterna, samråd med det civila samhället under utarbetandefasen, ökad förmåga att reagera på överträdelser av mänskliga rättigheter och andra oförutsedda händelser på platsen samt understryker behovet av bättre uppföljning av tidigare debatter och resolutioner.
85. Europaparlamentet betonar behovet för Europaparlamentet och andra EU-institutioner att bättre utnyttja den potential som Sacharovnätverket har.
86. Europaparlamentet rekommenderar att parlamentet i samarbete med medlemsstaternas nationella parlament anordnar ett årligt evenemang om människorättsförsvare, med medverkan av människorättsförsvare världen över, vilket skulle ge parlamentet en möjlighet att en gång per år visa sitt stöd för människorättsförsvare världen över och bidra till att stärka deras rättigheter att ge uttryck för sina åsikter och hävda sina rättigheter i respektive hemland.
87. Europaparlamentet efterfrågar en konkret tillämpning av artikel 36 i EUF-fördraget för att säkerställa att Europaparlamentets åsikter vederbörligen beaktas när det gäller uppföljningen av resolutioner och rekommenderar en intensivare dialog i detta avseende.

o

o o

88. Europaparlamentet uppdrar åt talmannen att översända denna resolution till rådet, kommissionen, Europeiska utrikestjänsten, medlemsstaternas regeringar och parlament samt Europarådet.